

Special, bijlage bij Bridge Training 712 van 21 september 2017

Redactie:

Carolien de Koomen, Ron Jedema, Siger Seinen, Jan van Die, Frans Schiereck en Rob Stravers (eindredactie)

Alle reeds verschenen nummers staan op: www.bridgeservice.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar: rekeningnummer: NL76 ABNA 0549 4444 40 t.n.v. R.A.M. Stravers (BIC-code: ABNANL2A).

Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot gelegegd. Van dat geld bridge en dineer ik dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken: als de pot het toelaat, breiden we het aantal deelnemers uit door zoveel mogelijk donateurs in te loten.

Even terug naar de basis

Na de uiterst lastige vraagstukken van vorige week kiezen we in dit nummer voor de laagste versnelling. Vooral ten behoeve van de minder ervaren spelers.

We beginnen met het afstemmen van enkele basisbegrippen.

Je mag méér dan één stelling goed rekenen.

	West 1♦	Noord pas	Oost 2♣	Zuid pas
Stelling 1	West mag in zijn tweede beurt passen als zijn openingskracht minimaal is.			
Stelling 2	Oost ontkent met 2♣ een hoge 4-kaart.			
Stelling 3	Oost belooft met 2♣ minstens een 5-kaart klaveren			
Stelling 4	Oost ontkent met 2♣ een 4-kaart of langer in ruiten			

Mijn antwoord:

	West 1♦	Noord pas	Oost 2♣	Zuid pas
Stelling 1	West mag in zijn tweede beurt passen als zijn openingskracht minimaal is.			
Stelling 2	Oost ontkent met 2♣ een hoge 4-kaart.			
Stelling 3	Oost belooft met 2♣ minstens een 5-kaart klaveren			
Stelling 4	Oost ontkent met 2♣ vier of meer kaarten in ruiten			

Schrik niet: geen van deze vier stellingen is goed!

Stelling 1

Oost biedt een nieuwe kleur; daarmee geeft oost minimumkracht aan. Op 2-hoogte (zonder sprong) belooft oost minstens 10 punten. Maar 13 of meer is zeker mogelijk. Als west nu past, en noord ook, kunnen OW een prachtig manchecontract missen. Zelfs een slemcontract is niet uitgesloten.

West mag dus in zijn tweede beurt beslist niet passen. Ook niet als zijn opening eigenlijk aan de te lichte kant is.

West mag alleen passen als zuid iets anders deed dan passen. Want dan komt oost altijd nog aan de beurt.

Stelling 2

Ook deze stelling is niet correct. Maar ... ik geef meteen toe dat zelfs een deel van de ervaren spelers deze basisspijker behoorlijk kan misslaan.

Westhand	West	Oost	Oosthand 1	Oosthand 2
♠ A B 7 6	1♦	??	♠ H V 3 2	♠ H V 3 2
♥ 9 8			♥ 4 3	♥ 4 3
♦ V B 7 6			♦ 4 3	♦ H 4
♣ H V 7			♣ A B 10 5 4	♣ A B 10 5 4

Met **oosthand 1** moet oost 1♠ bieden. De reden: tegenover minimale openingskracht van west is de gezamenlijke kracht te zwak voor een manchecontract. Als oost met deze hand meteen 2♣ biedt, heeft oost in zijn tweede beurt een probleem als west reageert met 2♦ of met 2SA. Dan de schoppenkleur nog bieden, is minstens manche-forcing.

West mag met de gegeven westhand na oosts 2♣ géén 2♠ bieden. Want met een **nieuwe kleur** voorbij de grens van '2-in-zijn-openingskleur', belooft west minstens 16 punten (dat heeft een mooie naam: een reversebod). Omdat oost met 2♣ al minstens 10 punten belooft mag west met een mooie 15-punter ook reverse bieden. Met minder moet west na partners 2♣ zijn openingskleur herhalen, partners kleur verhogen of 2SA bieden. En als oost op 2SA reageert met 3♠, zou dat mancheforcing zijn, waardoor OW – ondanks het geluk dat de schoppenfit is gevonden – te hoog eindigen. 4♠ zal zeer waarschijnlijk -1 gaan.

Oosthand 2 is wél sterk genoeg om direct 2♣ te bieden: de manche staat immers voor oost al vast. Na wests 2SA-rebid kan oost dan wél 3♠ bieden, en zal het door west uitgeboden 4♠-contract zeer waarschijnlijk worden gemaakt. Merk op dat zónder schoppenfit en hartendekking 5♣ waarschijnlijk de enige manchemogelijkheid is. Daardoor kan het belangrijk zijn - met manchekracht - de langere sterke lage kleur het eerst te bieden. West mag na oosts 2♣ niet rekenen op een 4-kaart hoge kleur, maar uitgesloten is dat dus zeker niet.

Stelling 3

Oost belooft met een nieuwe kleur op 2-hoogte **minstens een 4-kaart** in die kleur. En dat geldt voor **alle paren** als de nieuwe kleur lager is dan de openingskleur, dus niet op 1-hoogte kan.

Opgelet!

Na een 1♠-opening die minstens een 5-kaart belooft, belooft partners 2♥-bod minstens een 5-kaart harten. Omdat partner naast een 4-kaart harten: óf minstens een 3-kaart schoppen heeft, of minstens een 4-kaart in een lage kleur.

(Oud) onderscheid voor kleuren die hóger zijn dan partners openingskleur.

Het succesvolle schrijversduo Cees Sint en Ton Schipperheyn voerden in de zeventiger jaren van de vorige eeuw een uitzondering in:

Een nieuwe kleur die zónder tussenbod op 1-hoogte kon, maar dóór het tussenbod op 2-hoogte moest, belooft dan 8-11 ptn. met minstens een 5-kaart in die kleur. Deze toen zeer populaire uitzondering luisterde naar de mooie naam: het *negative freebid*.

Op de meeste nieuwe cursussen voor beginners belooft een 'bijbod' in een nieuwe kleur op 2-hoogte in **alle situaties** minstens 10 punten met minstens een 4-kaart in die kleur. Vooral voor minder ervaren spelers is dat meteen weldadig duidelijk.

Stelling 4

De kans dat oost geen ruitensteun heeft, is inderdaad groot. Maar ... toch niet geheel uitgesloten. Kijk mee en huiver!

West	Oost	Jouw oosthand
1♦	??	♠ A 2
		♥ 5 4
		♦ H V B 4 3 2
		♣ A 10 3

Je neemt 14 punten mee. Met partners openingskracht voldoende voor de manche. Maar welke manche? 5♦? Dat is zeker niet uitgesloten. Probleem is alleen dat als je dat biedt, en de andere paren 3SA+1 scoren, je dan toch op dat spel verliest. Partner kan ook extra kracht hebben, waardoor een slem kansrijk kan zijn. Maar wat moet je dán bieden? Op 3♦ mag partner passen;

met 4♦ ben je al voorbij 3SA en na een direct 5♦-bod is zelfs het station van azen vragen al gepasseerd.

Oost moet improviseren. En dan is 2♣ een uitstekend parkeerbodje.

Toegegeven, je misleidt daarmee je partner - die rekent minstens op een 4-kaart klaveren met 10+. Maar dat geeft niet, want je komt zeker nog een keer aan de beurt en dan heb je waarschijnlijk een beter beeld van partners verdeling en kracht.

En wat moet je dan doen als partner jouw 2♣ bod in één klap verhoogt naar 4- of 5♣?

Dan heeft hij een sterk spel met lengte in de lage kleuren, dus kun jij veilig 6♦ uit de biedbak trekken! Jawel, klein slem in partners eerst geboden kleur; partner belooft met zijn 5♣-sprong immers ook extra kracht!

We pakken nóg een basisonderwerp waar verschillende opvattingen over rondwaren.

Als je twee lage óf twee hoge kleuren hebt die je troef kunt maken, wat is dan het aantrekkelijkst: de 4-4- of de 5-3-fit?

West	Oost	Oosthand
1♦	1♠	♠ 6 5 4 3
3♣	??	♥ 4 3
		♦ A B 3
		♣ A B 3 2

Partner west belooft minstens 17 punten met zijn sprong. 3SA lijkt geen optie; jouw keus lijkt te gaan tussen 5♣ en 5♦. Welke stelling is de jouwe?

Als je kunt kiezen uit twee troefkleuren: een 4-4-fit in klaveren en een 5-3-fit in ruiten, kun je het beste kiezen voor:

Stelling 1	De 4-4-fit
Stelling 2	De 5-3-fit
Stelling 3	4-4- of 5-3-fit maakt geen verschil

Mijn antwoord

West	Oost	Oosthand
1♦	1♠	♠ 6 5 4 3
3♣	??	♥ 4 3
		♦ A B 3
		♣ A B 3 2

Partner west belooft minstens 17 punten met zijn sprong. 3SA lijkt geen optie; jouw keus lijkt te gaan tussen 5♣ en 5♦. Welke stelling is de jouwe?

Als je kunt kiezen uit twee troefkleuren: een 4-4-fit in klaveren en een 5-3-fit in ruiten, kun je het beste kiezen voor:

Stelling 1	De 4-4-fit
Stelling 2	De 5-3-fit
Stelling 3	4-4- of 5-3-fit maakt geen verschil

Westhand	West	Oost	Oosthand
♠ 3 2	1♦	1♠	♠ 7 6 5 4
♥ A 5	3♣	??	♥ 4 3
♦ H V 9 8 7			♦ A B 3
♣ H V 5 4			♣ A B 3 2

3SA is met deze twee handen in ieder geval geen optie. Het gaat louter tussen 5♣ en 5♦.

Gevoelsmatig lijkt de 5-3-fit het aantrekkelijkst voor de troefkleur. In bridge is lengte nu eenmaal van levensbelang, dan dus zeker ook voor de troefkleur.

Maar ... in een **troef**contract kun je vaak verliezers voorkomen door kaarten op te ruimen op een **bijkleur**. Dat kan alleen als de bijkleur in de ene hand langer is dan in de andere hand. Een kleur die in beide handen even lang is, zoals de klaverenkleur in dit spel, kun je **niet** gebruiken als vuilnisbak voor verliezers. Daardoor is de ruitenkleur een veel aantrekkelijker **bijkleur** dan de klaverenkleur. En dat is de reden dat je de klaverenkleur – de 4-4-fit – het beste tot troefkleur kunt verheffen.

Het gegeven spel bewijst die stelling: 5♦ gaat kansloos één down. De leider verliest twee schoppenslagen en één hartenslag.

Met ruiten als troefkleur kan de leider geen hartenkaart van oost opruimen.

Maar als klaveren troef is, maken OW alleen twee schoppenslagen. Na het ophalen van de NZ-troeven, ruim je op de twee laatste ruitenslagen in ieder geval een hartenkaart op. Daardoor kun je - na ♥A - wests ♥5 troeven. Je maakt elf slagen: ♥A, vijf ruitenslagen en vijf klaverenslagen (inclusief de hartenaftroever).

Een vaak niet onbelangrijk extra voordeel van de 4-4-troeffit is dat een aftroever goed is voor een extra troefslag, ongeacht in welke hand je troeft. Met de 5-3-fit creëer je alleen een extra troefslagslag als je troeft met een troef van de 3-kaart.

Als laatste stelling van deze aflevering leggen we de vraag voor of je wel of niet mag passen op partners sprongbod.

A		B		C	
West	Oost	West	Oost	West	Oost
1♥	1♠	1♠	2♥	1♥	1♠
3♠	??	3♠	??	3♥	??

Welke oostspeler mág absoluut niet passen op wests sprongbod?

Je mag uiteraard méér dan één oostspeler noemen.

Mijn antwoord

Als laatste stelling van deze aflevering leggen we de vraag voor of je wel of niet mag passen op partners sprongbod.

A		B		C	
West	Oost	West	Oost	West	Oost
1♥	1♠	1♠	2♥	1♥	1♠
3♠	??	3♠	??	3♥	??

Welke oostspeler mag absoluut niet passen op wests sprongbod?

Je mag uiteraard méér dan één oostspeler noemen.

West belooft met zijn drie sprongen extra kracht.

In biedserie **B** belooft oost - met zijn nieuwe kleur op 2-hoogte - minstens 10 punten. Dan staat met extra openingskracht van west de manche vast; in **biedserie B** mag oost daarom beslist niet passen!

In de biedseries A en C belooft oost minstens 6 punten. Dan geeft extra openingskracht van west beslist nog geen manchegarantie als oost minimaal is. Met méér dan het minimum (8+ punten) mag je voor de manche gaan. Met het minimum in de regel niet. Maar ... bridge is niet alleen een kwestie van punten.

Oosthand 1

♠ V 10 8 7
♥ 4 3
♦ H B 5
♣ 6 5 4 3

Oosthand 2

♠ V 10 8 7
♥ 3
♦ H B 8 7 6 5
♣ 5 4

In **biedserie A** belooft west een 4-kaart schoppen mee. Daardoor stijgt jouw hand in waarde. Maar ook dan blijft oosthand 1 te zwak voor 4♠. Met oosthand 2 geven de 1-kaart harten en de 2-kaart klaveren beslist voldoende extra waarde om de schoppenmanche uit te bieden.

In **biedserie C** kan geen jubelstemming ontstaan; nu is je 1-kaart in harten eerder een minpunt. En voordat je klaveren kan aftroeven, is jouw troefkaart zeer waarschijnlijk al van tafel. Met oosthand 2 pas je op partners 3♥-bod. Schrikken van je pas sluit je uit, want als partner ook met jouw minimale kracht de manche wil spelen, had hij sterker geopend!

Lezers Mailen

Alleen de derde arbiter is de echte arbiter

Een klein probleempje. Artikel 41 (Het begin van het spelen) geeft geen uitsluitel volgens mij.

Als je met de beeldzijde naar beneden uit de verkeerde hand uitkomt, mag de kaart dan zonder consequenties terug in de hand? Aan onze tafel begon dat zo. De tegenstander die volgens het biedverloop dummy zou worden zei: 'Die moet blijven liggen', waarna de speler die leider zou moeten zijn, gelijk zijn kaarten op tafel legde en dus dummy werd. Dit natuurlijk tot grote verontwaardiging.

Maar... de ene heeft Arbitr A diploma, de ander is wedstrijd- en clubleider. Ik wil het toch wel graag weten

Rob:

Ik ga ervan uit dat er geen enkele discussie is over de gesloten uitkomst.

Laat mij beginnen met 'De wet van Ron Jedema': de arbiter die bepaalt wat moet gebeuren zit nooit, maar staat!

De grootste kracht van deze regel is een beschermende. Want als een tafelman voor eigen rechter speelt, ongeacht zijn opleiding en/of functie, zal de tegenstander al snel aan zijn integriteit twijfelen als hij een vergissing in zijn voordeel maakt. Dat risico stijgt als hij 'uit het hoofd' arbitreert.

En als de leider van dit spel artikel 54 van de spelregels erop naslaat, moet het lezen van de eerste zin en de eerste alinea al voldoende zijn.

De wedstrijdleider moet de gedekte uitkomst laten terugnemen!

Citaat uit artikel 54:

ARTIKEL 54

Voor de beurt uitkomen met de beeldzijde naar boven
Als een uitkomst voor de beurt met de beeldzijde naar boven wordt gelegd en de partner van de overtreder uitkomt met de beeldzijde naar beneden, bepaalt de wedstrijdleider dat de gedekte uitkomst teruggenomen moet worden. Bovendien:

A. Leider legt zijn hand open

Na een uitkomst voor de beurt met de beeldzijde naar boven mag de leider zijn hand openleggen; hij wordt blinde. Als de leider zijn hand begint open te leggen en hierbij één of meer kaarten toont, moet hij zijn hele hand openleggen. De blinde wordt leider. .

Stel nu dat jij alsnog een echte arbiter had uitgenodigd, dan had deze bepaald dat de opengelegde kaarten weer terug mogen in de hand, waarna de juiste tegenstander uitkomt.

In mijn onmetelijke leergierigheid hoor ik graag van de beide tegenspelers op grond van welk artikel zij tot hun andere oordeel kwamen.

Carolien

Helemaal met Rob eens: de kaart MOET zonder consequenties terug in de hand.

Nog een aanvulling:

Eén van de voordelen van de gedekte kaart (alhoewel daar waarschijnlijk niet voor bedoeld ☺) is het oplossen van verkeerd uitkomen, die mag geruisloos terug: er is totaal geen info over tafel gegaan, dus waarom niet?

Ik meen zelfs dat dit een van de gevallen is waarvoor de spelregels regelen dat je daarvoor de arbiter niet hoeft 'lastig te vallen', zie artikel 47B. Met verwijzing naar 48, maar deze kaart kan nooit een strafkaart zijn (zijn partner heeft hem niet gezien), dus 48 is niet van toepassing.

Altijd voorrang voor 5-kaart schoppen?

In de afgelopen jaren is het mij en mijn partner steevast gelukt om het ontroerend eens te worden over de omvang en de inhoud van onze systeemkaart, alsmede over de aanpak van het bieden en afspelen. (Hetgeen overigens niet betekent dat wij dit alles zonder de gebruikelijke struikelingen kunnen voltrekken, maar dat houdt het leuk.) Onlangs evenwel is verschil van inzicht gerezen omtrent het openingsbod in het geval we een lage kleur in het knuistje hebben die langer is dan de beloofde lengte van een opening in een hoge kleur, terwijl wij die lengte in harten of schoppen ook bezitten. Ter informatie: wij openen 1♠ met een 5+ kaart, en 1♥ vanaf een vierkaart. Dat betekent dat onze 1♣-opening op een driekaart kan berusten.

Nu wenst mijn partner (= mijn vrouw) verschil te maken tussen harten en schoppen onder het argument:

Luister goed lieverd: we hebben niet voor niets, en heel bewust, er voor gekozen om in schoppen naar de 5-kaart te gaan. Wanneer ik die heb, wil ik de eerste de beste gelegenheid aangrijpen om jou dat te vertellen, dus dat doe ik dan, ook omdat ik niet de minste trek heb om die kleur te herhalen (waarna we misschien te hoog zitten) of te stuiten op de onmogelijkheid om schoppen als mijn tweede kleur te noemen omdat zulks reverse zou kunnen zijn en mij daarvoor de kracht ontbreekt. Dus met een 5-kaart schoppen en bijvoorbeeld een 6-kaart ruiten, en normale openingskracht, wil ik direct 1♠ openen.

Dit geldt niet voor harten; die wil ik bieden zoals gebruikelijk.

Ik moet toegeven dat haar redenering plausibel klinkt, maar veel in mij verzet zich tegen het overslaan van kleuren zonder daaromtrent een conventie vast te

leggen. Mijn simpele ik blijft roepen dat je het zo eenvoudig mogelijk moet houden, en dus begint met de langste kleur, etc.
De lectuur en internet maken het er voor ons niet eenduidiger op, maar vast en zeker wil jij ons wel uit de brand helpen?

Rob:

Wat een boeiende vraag. Boeiend door de combinatie van omgaan met je bridgepartner over de openingstechniek én omgaan met je levenspartner. Als we daarin de factor 'tijd' meewegen, lijkt het mij reëel om ervan uit te gaan dat jullie meer tijd als levenspartner doorbrengen dan als bridgepartner. In dat geval zijn we snel klaar: natuurlijk zet je al jouw mogelijke bezwaren opzij en deel je het inzicht van jouw vrouw.

Kijken we inhoudelijk, dan zie ik eerlijk gezegd geen grote nadelen. Sterker, ik zou vanwege de eenduidigheid zelfs voorstellen om dezelfde richtlijn ook voor de 1♥-opening te laten gelden. Want ook in harten zou hetzelfde reverse probleem kunnen ontstaan. En een hartencontract betaalt net zo riant uit als een contract in schoppen. Extra voordeel van deze super nobele instelling is dat je daarmee ook tegemoet komt aan jouw eigen wens: het zo eenvoudig mogelijk houden.

Waarom heb ik zo weinig moeite met deze aanpassing? Ik noem drie redenen:

Hoe vaak komt het voor dat je een 6-kaart of langer hebt in een lage kleur náást een 5-kaart in harten of schoppen?

Hoe groot is de kans dat je hand - met deze superverdeling - te zwak is om reverse te kunnen bieden?

Het verzwijgen van de lage 6-kaart zal vaak een complete verrassing zijn voor de tegenstanders.

Als jullie deze richtlijn afspreken, moet jullie 1♥/♠-opening wel worden gealerteerd, met de uitleg:

(1♠) 5+kaart in schoppen; langere lage kleur niet uitgesloten.

(1♥) 4+kaart harten; langere lage kleur niet uitgesloten.

Je kunt daarbij in overweging nemen om ook 1♥ te openen vanaf een 5-kaart...

Veel ruimte dus voor onderhandeling... ☺

Hoe verder?

Graag jouw gewaardeerde mening over het volgende voorval op onze club.

De arbiter wordt aan de tafel gevraagd voor het volgende:

- In de 10e slag ontdekken beide paren dat de dummy niet compleet was.
- Er was gestart met 12 kaarten (zichtbaar). De 13e kaart was wel aanwezig, doch lag keurig verscholen onder een andere kaart.
- Van vieze plakkende kaarten binnen onze club is geen sprake!
- De dienstdoende arbiter heeft het spel maar laten uitspelen.

Graag jouw mening.

Rob:

Ik zou als arbiter als volgt handelen:

1. Onthouden welke kaart tot de 10^e slag onzichtbaar lag.
2. Het spel laten uitspelen.
3. Controleren of vóór de 10^e slag is verzaakt door het niet spelen van de ene kaart. Zo ja, dan NIET automatisch slagen laten overdragen; alleen – zo nodig - aanpassen naar het resultaat zónder verzaking.
4. Controleren of de tegenspelers zijn benadeeld door die 'verstopte' kaart. Het is immers mogelijk dat daardoor is gekozen voor een ander tegenspel.
5. Het resultaat corrigeren in het resultaat dat waarschijnlijk was behaald met alle dertien kaarten zichtbaar; bij twijfel krijgen de tegenspelers het voordeel van die twijfel.

Bekend voorbeeld:

- Leider speelt een hartencontract.
- Dummy legt één ruitenkaart open op tafel.
- Tegenspeler komt uit met ruitenaas, heeft ook ruitenheer, maar speelt die niet vanwege dummy's singleton.
- Door de switch naar een andere kleur, kan de leider later die tweede ruitenkaart opruimen, waardoor hij één slag minder afgeeft dan wanneer de tegenspeler ook ruitenheer had gespeeld.
In dat geval geeft de arbiter de tegenspelers een slag méér.

De noodzaak van de 'Vierde kleur'

In een viertallenwedstrijd boden wij een gezond 4♥-contract niet uit.
Hoe hadden we dat moeten doen?

Oost geveer / OW kwetsbaar

♠ 6	
♥ A V 10 9 3	
♦ A 7	
♣ V 8 7 6 3	
♠ V 9 5 3 2	♠ A 7 4
♥ 2	♥ 8 7 5 4
♦ H 9 4	♦ V B 10 8 2
♣ H 10 5 2	♣ 9
	♠ H B 10 8
	♥ H B 6
	♦ 6 5 3
	♣ A B 4

Wij boden (onder passen van OW)

Noord	Zuid
	1♣
1♥	1♠
3♣	pas

Maakt het verschil of het om een parenwedstrijd gaat of om viertallen?

Rob:

Mijn dringend advies: neem onmiddellijk de 4e kleur op in jullie biedsysteem!

West	Noord	Oost	Zuid
		pas	1♣
pas	1♥	pas	1♠
pas	2♦*	pas	2♥**
pas	4♥	pas	pas
pas			

* 4e kleur; de boodschap: partner we hebben genoeg kracht voor de manche - ik weet alleen nog niet waarin. Vertel iets meer over jouw verdeling.

** 3-kaart harten! Zuids 1♠-bod sloot een 4-kaart harten immers al uit. Nu weet noord genoeg!

Of je Paren speelt of Viertallen maakt bij dit biedverloop geen verschil.